

Številka: U-I-450/18-4
Up-1155/18-8
Datum: 9. 11. 2018

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopkih za preizkus pobude in ustavne pritožbe Marjana Vidica, Vipava, na seji 9. novembra 2018

sklenilo:

- 1. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti petega odstavka 263. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 82/13, 55/15 in 15/17) se zavrže.**
- 2. Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. II Ips 132/2016 z dne 17. 5. 2018 v zvezi s sodbo Višjega sodišča v Mariboru št. I Cp 944/2015 z dne 24. 11. 2015 in sodbo Okrožnega sodišča v Murski Soboti št. I P 245/2013 z dne 17. 3. 2015 se ne sprejme.**

OBRAZLOŽITEV

1. Pobudnik je kot tožnik v pravdi od tožencev – dveh zakonitih zastopnikov družbe Jonathan Yachting, d. o. o., Kranjska Gora, zahteval, naj mu kot solidarna dolžnika plačata 1,022.458,00 EUR s pripadajočimi zakonskimi zamudnimi obrestmi. Sodišče prve stopnje je tožbeni zahtevek zavrnilo. Sodišče druge stopnje je zavrnilo pobudnikovo pritožbo in potrdilo sodbo sodišča prve stopnje. Vrhovno sodišče je zavrnilo pobudnikovo revizijo.
2. Pobudnik izpodbija peti odstavek 263. člena Zakona o gospodarskih družbah (v nadaljevanju ZGD-1). Ta določba naj bi bila v neskladju z Ustavo. Predlaga začasno zadržanje izvajanja izpodbijane določbe.
3. Pobudnik vlaga tudi ustavno pritožbo zoper sodne odločbe, navedene v 2. točki izreka. Zatrjuje kršitev 14., 15., 21., 22., 23., 26., 33., 49., 50., 51., 52., 54., 56. in 57. člena

Ustave. V pravdi naj bi bil v primerjavi s tožencema v očitno neenakopravnem položaju, saj naj bi kot tožnik v nasprotju z ZGD-1 moral dokazovati ravnanje tožencev v nasprotju z načelom dobrega gospodarstvenika in posledično oškodovanje družbe, katere direktorja sta bila. Poleg tega naj njegov tožbeni zahtevek ne bi vseboval izrecne navedbe transakcijskega računa in načina plačila, zato naj bi ga sodišče lahko štelo za skladnega z določbo petega odstavka 263. člena ZGD-1, tj. kot tožbo v imenu vseh upnikov. Določilo Ustave o uresničevanju in omejevanju pravic naj bi redna sodišča kršila z nespoštovanjem petega odstavka 263. člena ZGD-1. Kršeno naj bi bilo tudi varstvo človekove osebnosti in dostojanstva, in sicer zato, ker naj bi pritožnik kot upnik postal dolžnik v drugih postopkih samo zato, ker naj njegove terjatve do stečajnega dolžnika, katerega zakonita zastopnika sta bila toženca, ne bi bile poplačane. Pritožnik meni, da mu je bila kršena tudi človekova pravica do sodnega varstva, ker nobeno od rednih sodišč ni upoštevalo 263. in 265. člena ZGD-1. Z zavrnitvijo pritožnikovega tožbenega zahtevka naj bi sodišča kršila človekove pravice do povračila škode, zasebne lastnine, socialne varnosti, zdravstvenega varstva ter pravice invalidov in pravice staršev in otrok. Prav tako naj bi bili zaradi negativnih učinkov, nastalih zaradi likvidnostnih težav družb upnikov, kršeni svoboda dela ter pravica do izobrazbe in šolanja otrok delavcev tako v družbah dolžnikih kot tudi v družbah upnikih. Pritožnik predlaga začasno zadržanje izvajanja izpodbijanih aktov.

4. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj.

5. Izpodbijana določba ne učinkuje neposredno. V primerih, ko izpodbijani predpis ne učinkuje neposredno, se lahko pobuda vloži šele po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa, hkrati z ustavno pritožbo pod pogoji iz 50. do 60. člena ZUstS (glej sklep Ustavnega sodišča št. U-I-275/07 z dne 22. 11. 2007, Uradni list RS, št. 110/07, in OdlUS XVI, 82). Pobudnik svoj pravni interes za začetek postopka za oceno ustavnosti petega odstavka 263. člena ZGD-1 utemeljuje z vloženo ustavno pritožbo zoper sodbo Vrhovnega sodišča, s katero je bila zavrnjena njegova revizija. Pobudnik ima pravni interes za vložitev pobude za presojo ustavnosti tistih zakonskih določb, na katerih temelji z ustavno pritožbo izpodbijana sodba. Izpodbijana sodba ne temelji na petem odstavku 263. člena ZGD-1. Te določbe Vrhovno sodišče sploh ni uporabilo. Zato morebitna ugoditev pobudi ne bi mogla privedi do izboljšanja pobudnikovega pravnega položaja. Ker pobudnik ne izkazuje pravnega interesa za začetek postopka za oceno ustavnosti petega odstavka 263. člena ZGD-1, je Ustavno sodišče njegovo pobudo (že zato) zavrglo (1. točka izreka).

6. Ustavno sodišče ustavne pritožbe ni sprejelo v obravnavo, ker niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 55.b člena ZUstS (2. točka izreka).

7. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena in drugega odstavka 55.b člena ZUstS v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica